



Powiatowy Urząd Pracy w Białogardzie
ul. Świdwińska 21a; 78-200 Białogard
tel. (94) 311-31-00

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE BIAŁOGARDZKIM**

**RAPORT POWIATOWY (DIAGNOSTYCZNY)
ZA I PÓŁROCZE 2010r.**

Wrzesień 2010r.

Spis treści:	Str.
I. Wstęp	3
II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	6
2.1. Struktura bezrobocia według zawodów.....	6
2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów.....	10
2.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy.....	12
III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim	14
3.1. Napływ ofert pracy według zawodów.....	14
3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD.....	16
IV. Analiza zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych	17
4.1. Zawody deficytowe.....	17
4.2. Zawody w równowadze.....	19
4.3. Zawody nadwyżkowe.....	20
V. Wnioski i zakończenie	21
VI. Spis tabel	24

I. Wstęp

W dobie gospodarki rynkowej coraz większego znaczenia nabiera konieczność dostosowywania podaży zasobów pracy do pojawiającego się popytu. Podaż stanowią pracownicy oraz osoby poszukujące pracy i bezrobotni wraz ze swoimi kwalifikacjami, natomiast sfera popytu kreowana jest przez pracodawców. To oni tworzą miejsca pracy, a tym samym poszukują odpowiednio kwalifikowany personel.

W celu dostosowywania strumienia podaży do popytu na pracę należy prowadzić cykliczne, wieloaspektowe badania rynku pracy. W tym celu opracowano w 2003r. w *Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej* założenia metodologii wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Od roku 2005 metodologia wykorzystywana jest przez publiczne służby zatrudnienia w celu określania m.in. deficytów i nadwyżek na rynku pracy. Samo pojęcie **monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych** definiowane jest jako: proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowanie na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych¹. Tym samym wyraźnie zaakcentowano to, iż monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Jednakże, co należy podkreślić, prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy – szczególnie w układzie lokalnym.

Podstawowe pojęcia w przyjętej metodologii to: zawód deficytowy, nadwyżkowy i w równowadze. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Z **zawodem nadwyżkowym** będziemy mieli wówczas do czynienia, gdy na rynku występuje na niego mniejsze zapotrzebowanie w stosunku do liczby poszukujących zatrudnienia w tym zawodzie. Natomiast **zawód w**

¹Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003., s. 6.

równowadze to ten, na który występuje na danym rynku bardzo zbliżone zapotrzebowanie w stosunku do liczby osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi, do podstawowych celów realizacji monitorowania rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie wyodrębniania zawodów deficytowych i nadwyżkowych można zaliczyć²:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych,
- bieżąca korekta poziomu, struktury, treści kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich zatrudnienia.

Podstawową do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest **klasyfikacja zawodów i specjalności**, wprowadzona do powszechnego użycia rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644), które zostało kilkakrotnie zmienione – ostatnio rozporządzeniem z dnia 27.04.2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537). Klasyfikacja zawodów jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem 2360 zawodów i specjalności. Obejmuje ona 10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy), 43 duże grupy zawodowe (kod 2-cyfrowy), 132 grupy średnie (kod 3-cyfrowy), 444 grupy elementarne (kod 4-cyfrowy) i wreszcie 2360 zawodów i specjalności (kod 6-cyfrowy).

Zawód w klasyfikacji zawodów i specjalności zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i

² Por. tamże.

wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera części o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Umiejętność z kolei określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Podstawowym źródłem informacji, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są przetworzone dane statystyczne gromadzone przez PUP Białogard, a w szczególności:

- a. załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy* – stan na 30.06.2010r.,
- b. załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”* – stan za okres 01.01.2010r.-30.06.2010r.

Dane statystyczne zgromadzone w załączniku nr 3 stanowiły merytoryczną podstawę do określania natężenia deficytu bądź nadwyżki poszczególnych zawodów. Aby zdiagnozować specyfikę lokalnego rynku pracy w ujęciu zastanych danych statystycznych większość analiz przeprowadzono na poziomie poszczególnych zawodów (kody sześciocyfrowe). Ponadto dla zobrazowania zachodzących procesów, część danych z pierwszego półrocza 2010r. porównano do analogicznego okresu z 2009r. Punktem odniesienia były dane z pierwszego półrocza 2010r.

II. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

Poniższa część raportu stanowi analizę zarejestrowanego bezrobocia w powiecie białogardzkim, ze szczególnym uwzględnieniem jego struktury zawodowej, zawodów generujących długotrwałe bezrobocie, napływu bezrobotnych reprezentujących poszczególne zawody oraz rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy. Analiza ta pozwala na precyzyjne ukazanie krótkoterminowych trendów i zmian zachodzących wśród niewykorzystywanych zasobów ludzkich lokalnego rynku pracy.

2.1. Struktura bezrobocia według zawodów

Według stanu na koniec czerwca 2010r. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Białogardzie znajdowało się 4093 osób bezrobotnych. Liczba ta, w porównaniu ze stanem z 30. czerwca 2009r. (4778 osób) zmniejszyła się o 685 osób, co w rozkładzie procentowym daje spadek o 14,3%.

Spadek liczby zarejestrowanych odnotowano w każdej z dziesięciu wielkich grup zawodowych: *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy; specjaliści; technicy i inny personel techniczny; pracownicy biurowi; pracownicy usług osobistych i sprzedawcy; rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy; robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń; pracownicy przy pracach prostych i siły zbrojne* – a także wśród osób wchodzących w skład kategorii *bez zawodu*.

Na poziomie wielkich grup zawodowych pod koniec czerwca 2010r. najwięcej bezrobotnych na białogardzkim rynku pracy zarejestrowanych było w zawodach klasyfikujących się do następujących grup: *pracownicy przy pracach prostych* (N=1080; 26,3% ogółu bezrobotnych), *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (N=867; 21,2% ogółu bezrobotnych) oraz *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (N=564; 13,8% ogółu bezrobotnych). Natomiast w kategorii *bez zawodu* pod koniec czerwca 2010r. w PUP Białogard zarejestrowanych było 561 osób bezrobotnych. Łącznie w tych trzech wielkich grupach zawodowych (dodatkowo wraz z osobami *bez zawodu*) zarejestrowanych było w PUP Białogard

(30.06.2009r.) 3072 osoby bezrobotne, czyli 75% ogółu populacji bezrobotnych z powiatu białogardzkiego.

Rozkład struktury bezrobocia na poziomie wielkich grup zawodowych zaprezentowany został poniżej w ujęciu tabelarycznym (tabela 1).

Tabela 1					
Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu pierwszego półrocza 2009r. i 2010r.					
Kod grupy	Nazwa grupy wielkiej	Zarejestrowani bezrobotni			
		30.06.2009r.		30.06.2010r.	
		N	%	N	%
0	Bez zawodu	586	12,3	561	13,7
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	19	0,4	14	0,3
2	Specjaliści	106	2,2	105	2,6
3	Technicy i inny personel techniczny	300	6,3	256	6,3
4	Pracownicy biurowi	162	3,4	136	3,3
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	661	13,8	564	13,8
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	136	2,8	129	3,2
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	978	20,5	867	21,2
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	470	9,8	349	8,5
9	Pracownicy przy pracach prostych	1313	27,5	1080	26,3
10	Siły zbrojne	47	1,0	32	0,8
Suma		4778	100,0	4093	100,0

Źródło: PUP Białogard

Dokładny rozkład struktury bezrobocia w powiecie białogardzkim dokonany został również według kwalifikacji zawodowych na poziomie poszczególnych, wybranych zawodów. W zaprezentowanym na następnej stronie zestawieniu uwzględniono stan z końca czerwca 2010r. - skoncentrowano się na wyszczególnieniu zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP Białogard (minimum 20 bezrobotnych przedstawicieli danego zawodu zarejestrowanych w połowie 2010r.).

Tabela 2			
Bezrobotni według zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu pierwszego półrocza 2010r.			
Nazwa zawodu	Struktura zawodowa bezrobotnych (N)		
	30.06.2010r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=4093)
Bez zawodu	561	327	13,7
Robotnik gospodarczy	413	157	10,1
Sprzedawca	358	302	8,7
Robotnik budowlany	172	3	4,2
Przetwórcza ryb	122	102	3,0
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	108	60	2,6
Murarz	83	0	2,0
Robotnik leśny	77	17	1,9
Robotnik drogowy	70	31	1,7
Pomocniczy robotnik polowy	61	46	1,5
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	52	34	1,3
Sprzątaczką	52	52	1,3
Ślusarz	51	1	1,2
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	43	38	1,0
Szwaczka	40	40	1,0
Kucharz	39	26	1,0
Kierowca samochodu ciężarowego	37	0	0,9
Stolarz	34	0	0,8
Magazynier	33	10	0,8
Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	31	0	0,8
Kucharz małej gastronomii	31	15	0,8
Kelner	30	27	0,7
Pomoc kuchenna	30	22	0,7
Elektromonter [elektryk] zakładowy	29	2	0,7
Dozorca	26	12	0,6
Technik elektryk	25	1	0,6
Krawiec	24	22	0,6
Tokarz	23	6	0,6
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	23	15	0,6
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	22	20	0,5
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	22	17	0,5
Opiekunka dziecięca	21	20	0,5
Kierowca samochodu osobowego	21	2	0,5
Piekarz	20	2	0,5
Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	20	6	0,5
Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	20	14	0,5
Suma	2824	1449	68,9

Źródło: PUP Białogard

Pod koniec pierwszego półrocza 2010r. najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby sklasyfikowane w kategorii *bez zawodu* (561 osób – 13,7%). Na drugim miejscu, uplasowali się *robotnicy gospodarczy* obejmujący 10,1% zarejestrowanych bezrobotnych (413 osób). Kolejnym najliczniej reprezentowanym zawodem w bezrobociu okazała się profesja *sprzedawcy* (358 osób – 8,7%), a w dalszej kolejności – *robotnicy budowlani* (172 osoby – 4,2%), czy *przetwórcy ryb* (122 osoby – 3,0%).

Reprezentanci pozostałych zawodów nie stanowili już tak licznych grup, bowiem ich udział w ogólnym rejestrze nie przekraczał każdorazowo progu 3,0%. Nie mniej na kolejnych miejscach w rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych znalazły się: *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (108 osób – 2,6%); *murarz* (83 osoby – 2,0%); *robotnik leśny* (77 osób – 1,9%); *robotnik drogowy* (70 osób – 1,7%); *pomocniczy robotnik polowy* (61 osób – 1,5%); *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (52 osoby – 1,3%); *sprzątaczką* (52 osoby – 1,3%), czy *ślusarz* (51 osób – 1,2%).

Biorąc pod uwagę płeć zarejestrowanych bezrobotnych należy stwierdzić, że wg stanu na dzień 30.06.2010r. odnotowano w PUP Białogard niewielką nadreprezentację mężczyzn. Spośród 4093 osób bezrobotnych kobiety stanowiły 2014 osób (49,2%), a mężczyźni 2079 osób (50,8%).

Według stanu na koniec czerwca 2009r. największy udział kobiet w strukturze zawodowej dotyczył następujących zawodów (dotyczy tych zawodów najliczniej reprezentowanych w bezrobociu, wymienionych w tabeli 2): *sprzątaczką* (100%); *szwaczka* (100%); *opiekunka dziecięca* (95,2%); *krawiec* (91,7%); *asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista]* (90,9%); *kelner* (90%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (88,4%); *sprzedawca* (84,4%); *przetwórcą ryb* (83,6%); *monter podzespołów i zespołów elektronicznych* (72,3%).

Ponadto można stwierdzić, że pod koniec czerwca 2010r. w ewidencji PUP Białogard figurowało 70 osób bezrobotnych, których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy. Niemal 56% (N=39) spośród nich stanowiły osoby *bez zawodu* (w głównej mierze byli to absolwenci liceów). Blisko 6% spośród tych osób stanowili *sprzedawcy*, a w dalszej kolejności – *technicy żywienia i*

gospodarstwa domowego (2,9%); technicy elektrycy (2,9%); czy inżynierowie systemów komputerowych (2,9%).

2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów

Kolejną z istotnych zmiennych charakteryzujących bieżącą sytuację na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego jest napływ bezrobotnych reprezentujących określone profesje i zawody. W okresie od początku stycznia do końca czerwca 2010r. w PUP Białogard łącznie zarejestrowały się 3334 osoby bezrobotne, w tym 1390 kobiet. Poniżej przedstawiono tabelę stanowiącą wykaz zawodów, w których w pierwszym półroczu 2010r. zarejestrowało się, w PUP Białogard, co najmniej 10 bezrobotnych (łącznie 56 zawodów + kategoria *bez zawodu*).

Wyselekcjonowana grupa obejmowała w czerwcu 2010r. łącznie 2603 osoby, co stanowiło ok. 78% wszystkich bezrobotnych rejestrujących się w pierwszej połowie tego roku.

Tabela 3			
Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – pierwsze półrocze 2010r.			
Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych		
	I półrocze 2010r.		
	Ogółem	W tym kobiety	% z ogółu (N=3334)
Bez zawodu	592	282	17,8
Robotnik gospodarczy	326	97	9,8
Sprzedawca	278	217	8,3
Robotnik budowlany	144	2	4,3
Przetwórcza ryb	100	76	3,0
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	70	36	2,0
Robotnik leśny	61	9	1,8
Robotnik drogowy	55	12	1,6
Murarz	54	0	1,6
Pomocniczy robotnik polowy	41	24	1,2
Ślusarz	39	0	1,2
Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	39	17	1,2
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	34	29	1,0
Kucharz	34	20	1,0
Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	31	0	0,9
Elektromonter [elektryk] zakładowy	29	2	0,9
Kierowca samochodu ciężarowego	29	0	0,9
Stolarz	28	1	0,9

Kucharz małej gastronomii	27	9	0,8
Sprzątaczk	25	23	0,7
Pomoc kuchenna	24	19	0,7
Kierowca samochodu osobowego	22	0	0,6
Piekarz	21	1	0,6
Ekonomista	20	15	0,6
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	20	17	0,6
Technik rolnik	19	15	0,5
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	19	17	0,5
Magazynier	19	3	0,5
Technik elektryk	18	2	0,5
Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	18	0	0,5
Tokarz	18	4	0,5
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	17	16	0,5
Kelner	17	13	0,5
Szwaczka	17	17	0,5
Technik mechanik	16	1	0,5
Cukiernik	16	2	0,5
Pozostali operatorzy urzadzzeń do obróbki drewna	16	9	0,5
Dozorca	16	8	0,5
Mechanik pojazdów samochodowych	15	0	0,4
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	14	13	0,4
Krawiec	13	12	0,4
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	12	8	0,3
Brukarz	12	0	0,3
Malarz budowlany	12	0	0,3
Spawacz ręczny gazowy	12	0	0,3
Frezer	12	1	0,3
Mechanik samochodów osobowych	12	0	0,3
Elektromonter instalacji elektrycznych	12	2	0,3
Operator pras w produkcji drzewnej	12	4	0,3
Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	11	6	0,3
Opiekunka dziecięca	11	11	0,3
Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	11	0	0,3
Mechanik maszyn i urzadzzeń przemysłowych	11	1	0,3
Rozbieracz-wykrawacz	11	9	0,3
Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	11	1	0,3
Pilarz	10	1	0,3
Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	10	5	0,3
Pakowacz	10	3	0,3
Suma	2603	1092	76,8

Źródło: PUP Białogard

W pierwszej połowie 2010r. stosunkowo największą grupę rejestrujących się bezrobotnych (podobnie, jak w analogicznym okresie w ubiegłych latach) stanowiły osoby *bez zawodu* (592 osoby – 17,8%). Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych dominowały: *robotnik gospodarczy* (326 osób – 9,8%); *sprzedawca* (278 osób – 8,3%); *robotnik budowlany* (144 osoby – 4,3%); *przetwórcza ryb* (100 osób – 3,0%); *robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (70 osób – 2,0%); *robotnik leśny* (61 osób – 1,8%); *robotnik drogowy* (55 osób – 1,6%); *murarz* (54 osoby – 1,6%); *pomocniczy robotnik polowy* (41 osób – 1,2%); *ślusarz* (39 osób – 1,2%); *operator maszyn do produkcji płyt i sklejek* (39 osób – 1,2%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (34 osoby – 1,0%); czy *kucharz* (34 osoby – 1,0%)

Pozostałe z wyróżnionych w tabeli nr 3 zawodów nie przekroczyły progu 1,0% ogólnego napływu bezrobotnych w badanym okresie (pierwsze półrocze 2010r.).

2.3 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Osoby poprzednio pracujące, a będące bezrobotnymi na koniec I półrocza 2010r. stanowiły 86,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w PUP Białogard. Dla porównania - pod koniec czerwca 2009r. grupa ta stanowiła 84,3% ogółu bezrobotnych. Dokładny rozkład bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w pierwszej połowie 2010r. - z pominięciem osób dotychczas niepracujących, prezentuje tabela nr 4.

Tabela 4		
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – pierwsze półrocze 2010r.		
Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I-półroczu 2010r.	Bezrobotni wg stanu w końcu I-półrocza 2010r.
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	198	308
Górnictwo i wydobywanie	1	4
Przetwórstwo przemysłowe	649	899
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	9	8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z	62	74

rekultywacją		
Budownictwo	303	374
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	361	498
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	64	108
Transport i gospodarka magazynowa	41	69
Informacja i komunikacja	2	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8	15
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	65	84
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	140	102
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	48	58
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	304	333
Edukacja	17	36
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	64	76
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	25	19
Pozostała działalność usługowa	219	246
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	3	7
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0
Działalność nie zidentyfikowana	224	221
Suma	2807	3543

Źródło: PUP Białogard

Z uzyskanych danych wynika, że w okresie I półrocza 2010r. do rejestracji PUP w Białogardzie zgłosiło się łącznie 2807 osób bezrobotnych legitymujących się doświadczeniem zawodowym.

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności z ostatniego miejsca pracy wśród bezrobotnych, według stanu w końcu I półrocza 2010r., dominowali przedstawiciele zawodów sklasyfikowanych w następujących sekcjach PKD: *przetwórstwo przemysłowe* (899 osób - 25,4%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (498 osób – 14,1%); *budownictwo* (374 osoby – 10,1%); *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (333 osoby – 9,4%); *rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo* (308 osób – 8,7%).

Łącznie osoby sklasyfikowane w w/w sekcjach obejmowały 67,7% ogółu bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe znajdujących się w rejestrach białogardzkiego PUP-u w końcu I półrocza 2010r.

Natomiast w napływie bezrobotnych w I połowie 2010r. wyróżnić można osiem sekcji PKD (wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy), w których w trakcie pierwszego półrocza sklasyfikowanych zostało (podlegało rejestracji) każdorazowo ponad 100 osób. Były to odpowiednio: *przetwórstwo przemysłowe* (N=649; 23,1%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (N=361; 12,9%); *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (N=304; 10,8%); *budownictwo* (N=303; 10,8%); *działalność niezidentyfikowana* (N=224; 8,0%); *pozostała działalność usługowa* (N=219; 7,8%); *rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo* (N=198; 7,0%); *działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (N=140; 5,0%).

Łącznie osoby bezrobotne sklasyfikowane w w/w sekcjach PKD obejmowały 85,4% ogółu bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe rejestrujących się w rejestrach białogardzkiego PUP-u w okresie I-go półrocza 2010r.

III. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) w powiecie białogardzkim

3.1 Napływ ofert pracy według zawodów

W okresie pierwszego półrocza 2010r. do PUP w Białogardzie zgłoszono ogółem 1418 ofert pracy. Dla porównania – w analogicznym okresie 2009 roku (od 01.01.2009 do 30.06.2009r.) pracodawcy zgłosili do PUP Białogard 1111 ofert pracy. Zatem porównując I półrocze 2009r. do I półrocza 2010r. odnotowano przyrost ofert pracy będących w dyspozycji PUP Białogard - o 27,6%.

Na potrzeby dalszej analizy wyodrębniono 32 zawody, w których pracodawcy zgłosili łącznie 1272 oferty pracy, co stanowiło zdecydowaną większość, gdyż aż 89,7% ogółu ofert będących w dyspozycji PUP Białogard w I półroczu 2010r. (tabela 5) – dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym.

Wśród uzyskanych ofert pracy największe zapotrzebowanie zgłaszane było na przedstawicieli następujących zawodów: *robotnik gospodarczy* (N=501; 35,3%); *sprzedawca* (N=138; 9,7%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (N=136; 9,6%); *robotnik drogowy* (N=133; 9,4%); *meliorant* (N=63;

4,4%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]* (N=58; 4,1%); *opiekunka dziecięca* (N=26; 1,8%); *robotnik budowlany* (N=24; 1,7%); *sprzątaczką* (N=15, 1,1%); *sekretarz sądowy* (N=14; 1,0%); *czy kierowca samochodu ciężarowego* (N=14; 1,0%).

Tabela 5		
Napływ ofert pracy według zawodów (oferty dominujące) – pierwsze półrocze 2010r.		
Zawody	I półrocze 2010r.	% z ogółu (N=1418)
Robotnik gospodarczy	501	35,3
Sprzedawca	138	9,7
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	136	9,6
Robotnik drogowy	133	9,4
Meliorant	63	4,4
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	58	4,1
Opiekunka dziecięca	26	1,8
Robotnik budowlany	24	1,7
Sprzątaczką	15	1,1
Sekretarz sądowy	14	1,0
Kierowca samochodu osobowego	14	1,0
Magazynier	12	0,8
Brukarz	12	0,8
Pomoc kuchenna	11	0,8
Nauczyciel przedszkola	9	0,6
Konserwator budynków	9	0,6
Kucharz	8	0,6
Pozostałe opiekunki dziecięce	8	0,6
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	8	0,6
Bufetowy [barman]	7	0,6
Mechanik samochodów osobowych	7	0,6
Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	7	0,6
Operator myjni	6	0,5
Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	6	0,5
Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	5	0,3
Florysta	5	0,3
Sekretarka	5	0,3
Kelner	5	0,3
Sprzedawca w stacji paliw	5	0,3
Cukiernik	5	0,3
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	5	0,3
Goniec	5	0,3
Suma	1272	89,7

Źródło: PUP Białogard

3.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Biorąc pod uwagę klasyfikację PKD w pierwszej połowie 2010r. wyróżnić można siedem sekcji, w których dominowały oferty pracy napływające do PUP Białogard. Były to następujące sekcje: *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (N=642; 45,3%); *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (N=179; 12,6%); *działalność związana z obsługą rynku nieruchomości* (N=168; 11,8%); *budownictwo* (N=64; 4,5%); *przetwórstwo przemysłowe* (N=57; 4,0%); *działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją* (N=55; 3,9%), czy *edukacja* (N=53; 3,7%).

Ponadto należy podkreślić, że w przypadku czterech sekcji nie odnotowano żadnego napływu ofert pracy. Były to następujące sekcje: *górnictwo i wydobywanie; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; organizacje i zespoły eksterytorialne* oraz – *działalność niezidentyfikowana*.

Dokładny rozkład omówionego napływu ofert pracy według sekcji PKD zaprezentowany został w tabeli 6.

Tabela 6		
Napływ ofert pracy według sekcji PKD – pierwsze półrocze 2010r.		
Sekcja PKD	I półrocze 2010r.	% z ogółu (N=1418)
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	21	1,5
Górnictwo i wydobywanie	0	0,0
Przetwórstwo przemysłowe	57	4,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	0,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	7	0,5
Budownictwo	64	4,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	179	12,6
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	34	2,4
Transport i gospodarka magazynowa	9	0,6
Informacja i komunikacja	1	0,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	22	1,5
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	168	11,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	30	2,1

Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5	0,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	642	45,3
Edukacja	53	3,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	43	3,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	55	3,9
Pozostała działalność usługowa	27	2,0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0,0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	0	0,0
Suma	1418	100,0

Źródło: PUP Białogard

IV. Analiza zawodów deficytowych, w równowadze i nadwyżkowych

4.1 Zawody deficytowe

Jedną z kluczowych części półrocznego raportu o charakterze diagnostycznym jest analiza pojawiających się na lokalnym rynku pracy zawodów deficytowych, w równowadze oraz nadwyżkowych.

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi** – do PUP wpływa więcej ofert pracy w danym zawodzie niż rejestruje się osób bezrobotnych.

W kolejnej tabeli przedstawiono wszystkie zawody deficytowe (z pominięciem zawodów MAX deficytowych – zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi) zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego na podstawie zastanych danych statystycznych. Im wyższy wskaźnik deficytu „W”, tym – zgodnie z danymi statystycznymi – większe szanse osób reprezentujących te zawody na podjęcie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Jednakże na uwadze należy mieć fakt, że w przypadku części zawodów (np.

pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych], czy robotnik gospodarczy) znaczne wskaźniki deficytowości wynikają z podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy działań związanych z aktywizacją lokalnego rynku pracy (np. przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, staże). Gdyby nie działania publicznych służb zatrudnienia z Białogardu deficyty w tych zawodach nie wystąpiłyby. Poza tym, część z tych ofert przeznaczona jest dla jedynie wąskiej grupy bezrobotnych (np. określonych w art. 49 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

Tabela 7		
Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2010r.		
Zawód	Średniomiesięczny napływ ofert pracy w I półroczu 2010r.	Wskaźnik intensywności deficytu „W”
Nauczyciel przedszkola	1,5	9,0
Meliorant	10,5	7,0
Operator myjni	1	6,0
Opiekunka środowiskowa	0,6667	4,0
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	22,6667	4,0
Pozostałe opiekunki dziecięce	1,3333	4,0
Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	9,6667	3,4
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	0,5	3,0
Pracownik socjalny	0,5	3,0
Goniec	0,8333	2,5
Robotnik drogowy	22,1667	2,4
Opiekunka dziecięca	4,3333	2,4
Konserwator budynków	1,5	2,3
Pozostali stolarze i pokrewni	0,3333	2,0
Sekretarka	0,8333	1,6
Sprzedawca w stacji paliw	0,8333	1,6
Robotnik gospodarczy	83,5	1,5
Robotnik placowy	0,5	1,5

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody deficytowe zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2010r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody MAX deficytowe. Jest to sytuacja, kiedy do PUP wpływają oferty pracy, natomiast nie rejestrują się bezrobotni.

Śród wymienionych zawodów deficytowych na uwagę zasługują te, w których średniomiesięcznie w I półroczu 2010r. wpływały stosunkowo często oferty pracy. Są to zawody cechujące się nie tylko deficytowością, ale także – często zgłaszanym zapotrzebowaniem na potencjał kadrowy. Zawody te, to: *nauczyciel przedszkola; meliorant; operator myjni; pracownik biurowy [zawód*

szkolny: technik prac biurowych], pozostałe opiekunki dziecięce; pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]. A w dalszej kolejności – robotnik drogowy; opiekunka dziecięca; konserwator budynków; a także – robotnik gospodarczy.

Część z wymienionych zawodów może zostać wykorzystana przy planowaniu szkoleń osób bezrobotnych – dając bezrobotnym kompetencje pożądane przez pracodawców na lokalnym rynku pracy.

4.2. Zawody w równowadze

Zawodami w równowadze są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **w równowadze** – do PUP wpływa bardzo zbliżona ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych.

Tabela 8	
Zawody w równowadze w powiecie białogardzkim w I półroczu 2010r.	
Zawód	Wskaźnik intensywności równowagi („W”)
Trener sportowy	1,0
Bibliotekarz	1,0
Recepcjonista	1,0
Ogrodnik – uprawa roślin ozdobnych	1,0
Brukarz	1,0
Dekarz	1,0
Pozostali spawacze i pokrewni	1,0
Elektromechanik pojazdów samochodowych	1,0
Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej	1,0
Pozostali krawcy, kapelusznicy i pokrewni	1,0
Operator koparek i zwałowarek	1,0
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	1,0

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano wszystkie zawody w równowadze zidentyfikowane na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2010r.

4.3. Zawody nadwyżkowe

Z kolei zawodami nadwyżkowymi są te, w których do PUP w analizowanym okresie wpływa mniejsza ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych. Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest mniejszy od 0,9 ($0,9 < W$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **nadwyżkowymi** – do PUP wpływa mniejsza ilość ofert pracy w danym zawodzie w stosunku do rejestrujących się osób bezrobotnych. Im mniejsza wartość wskaźnika, tym większy poziom nadwyżkowości danego zawodu – czyli zgodnie z danymi statystycznymi osoby reprezentujące te zawody mają większe problemy ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku zatrudnienia.

Tabela 9	
Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2010r.	
Zawody	Wskaźnik intensywności nadwyżki („W”)
Przetwórcza ryb	0,01
Murarz	0,0185
Robotnik leśny	0,0328
Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,0345
Stolarz	0,0357
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0429
Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	0,0625
Kucharz małej gastronomii	0,0741
Krawiec	0,0769
Ślusarz	0,0769
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	0,0833
Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,0909
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0,1111
Mechanik pojazdów samochodowych	0,1333
Robotnik budowlany	0,1667
Kierowca operator wózków jezdniowych	0,1667
Kierowca operator wózków jezdniowych	0,1667
Sortowacz materiałów drzewnych	0,1667
Malarz – tapeciarski	0,1667
Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,2
Kucharz	0,2353
Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	0,25
Fryzjer damski	0,25
Terapeuta zajęciowy	0,25
Kelner	0,2941
Cukiernik	0,3125
Salowa	0,3333
Zaopatrzeniowiec	0,3333
Kierowca ciągnika rolniczego	0,4

Opiekun w domu pomocy społecznej	0,4286
----------------------------------	--------

Źródło: PUP Białogard

Uwaga: w powyższej tabeli zaprezentowano 30 zidentyfikowanych zawodów nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2010r. Zgodnie ze wskazówkami Departamentu Rynku Pracy MPiPS pominięto zawody, w których rejestrowali się bezrobotni, natomiast nie wpływały oferty pracy.

Zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego w I półroczu 2010r. – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi - okazały się: *przetwórcą ryb; murarz; robotnik leśny; elektryk zakładowy; stolarz; czy robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym.*

V. Wnioski i zakończenie

Podsumowując monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzony dla powiatu białogardzkiego za I półrocze 2010r. (raport diagnostyczny), można stwierdzić, że:

- odnotowywany jest spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w PUP Białogard (od końca czerwca 2009r. do końca czerwca 2010r. liczba ta zmniejszyła się o 685 osób);
- w strukturze zawodowej lokalnego bezrobocia dominują osoby o stosunkowo niskich kwalifikacjach: *bez zawodu* (N=561; 13,7%); *robotnicy gospodarczy* (N=413; 10,1%); *sprzedawcy* (N=358; 8,7%); *robotnicy budowlani* (N=172; 4,2%); *przetwórcy ryb* (N=122; 3,0%); *robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (N=108; 2,6%); *murarze* (N=83; 2,0%); *robotnicy leśni* (N=77; 1,9%); *czy robotnicy drogowi* (N=70; 1,7%) – w zawodach tych (wraz z kategorią osób *bez zawodu*) zarejestrowanych było pod koniec czerwca 2010r. na białogardzkim rynku pracy niemal 45% ogółu bezrobotnych z lokalnego rynku pracy;
- pod koniec czerwca 2010r. w ewidencji PUP Białogard figurowało 70 osób bezrobotnych, których okres od ukończenia nauki nie przekroczył 12 miesięcy; niemal 56% (N=39) spośród nich stanowiły osoby *bez zawodu* (w głównej mierze byli to absolwenci liceów); blisko 6% spośród tych osób stanowili *sprzedawcy*, a w dalszej kolejności –

- technicy żywienia i gospodarstwa domowego (2,9%); technicy elektrycy (2,9%); czy inżynierowie systemów komputerowych (2,9%);*
- w pierwszym półroczu 2010r. łącznie zarejestrowało się w PUP Białogard 3334 bezrobotnych;
 - największy napływ bezrobotnych od stycznia do czerwca 2010r. stanowiły osoby *bez zawodu* (592 osoby – 17,8%), a w dalszej kolejności - *robotnicy gospodarczy* (326 osób – 9,8%); *sprzedawcy* (278 osób – 8,3%); *robotnicy budowlani* (144 osoby – 4,3%); *przetwórcy ryb* (100 osób – 3,0%); *robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym* (70 osób – 2,0%); *robotnicy leśni* (61 osób – 1,8%); *robotnicy drogowi* (55 osób – 1,6%); *murarze* (54 osoby – 1,6%); *pomocniczy robotnicy polowi* (41 osób – 1,2%); *ślusarze* (39 osób – 1,2%); *operatorzy maszyn do produkcji płyt i sklejek* (39 osób – 1,2%); *pracownicy biurowi [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (34 osoby – 1,0%); czy *kucharze* (34 osoby – 1,0%);
 - w okresie pierwszego półroczu 2010r. do PUP Białogard zgłoszono ogółem 1418 ofert pracy (dotyczy ofert pracy zarejestrowanych w systemie komputerowym z powiatu białogardzkiego);
 - wśród zgłaszanych ofert pracy największe zapotrzebowanie było na następujące zawody: *robotnik gospodarczy* (N=501; 35,3%); *sprzedawca* (N=138; 9,7%); *pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]* (N=136; 9,6%); *robotnik drogowy* (N=133; 9,4%); *meliorant* (N=63; 4,4%); *pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji]* (N=58; 4,1%); *opiekunka dziecięca* (N=26; 1,8%); *robotnik budowlany* (N=24; 1,7%); *sprzątaczką* (N=15, 1,1%); *sekretarz sądowy* (N=14; 1,0%); czy *kierowca samochodu ciężarowego* (N=14; 1,0%);
 - wśród zidentyfikowanych zawodów deficytowych na szczególną uwagę zasługują te, w których średniomiesięcznie w I półroczu 2010r. wpływała do PUP Białogard co najmniej jedna oferta pracy, zawody te, to: *nauczyciel przedszkola; meliorant; operator myjni; pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych], pozostałe opiekunki dziecięce; pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik*

- administracji]. A w dalszej kolejności – robotnik drogowy; opiekunka dziecięca; konserwator budynków; a także – robotnik gospodarczy;*
- z kolei zawodami najbardziej nadwyżkowymi na lokalnym rynku pracy powiatu białogardzkiego – zgodnie z zastanymi danymi statystycznymi – w analizowanym czasookresie okazały się: *przetwórca ryb; murarz; robotnik leśny; elektromonter [elektryk zakładowy], stolarz; czy robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym.*

VI. Spis tabel

Tabele	Str.
Tabela 1: Struktura zawodowa bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych (wraz z osobami bez zawodu) – stan w końcu pierwszego półrocza 2009r. i 2010r.....	7
Tabela 2: Bezrobotni wg zawodów (zawody dominujące) – stan w końcu pierwszego półrocza 2010r.....	8
Tabela 3: Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) – pierwsze półrocze 2010r.....	10
Tabela 4: Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy – pierwsze półrocze 2010r.....	12
Tabela 5: Napływ ofert pracy według sekcji PKD – pierwsze półrocze 2010r.....	15
Tabela 6: Napływ ofert pracy według sekcji PKD – pierwsze półrocze 2010r.....	16
Tabela 7: Zawody deficytowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2010r.....	18
Tabela 8: Zawody w równowadze w powiecie białogardzkim w I półroczu 2010r.....	19
Tabela 9: Zawody nadwyżkowe w powiecie białogardzkim w I półroczu 2010r.....	20